

Obsímetre 1: La societat de la informació a les Illes Balears (2010)

Accions i indicadors

En el camp de la societat de la informació, aquest any ha estat un any d'anàlisi, d'impuls i de fets. Una de les passes importants que s'han donat a la nostra Comunitat durant aquest any 2010 ha estat el desenvolupament del programa Avanza Infraestructures. Aquest programa té per objectiu facilitar les inversions necessàries per estendre la cobertura dels serveis de telecomunicacions, especialment a les zones rurals i aïllades en condicions similars a les que disposen en zones urbanes. Des que aquest programa es va posar en marxa s'han pogut donar d'alta, a les Illes Balears, 4.800 nous clients d'ADSL de zones aïllades, 10 d'ells via satèl·lit. Aquestes accions estan encaminades a potenciar el desenvolupament econòmic d'aquestes zones i la incorporació de la seva ciutadania i empreses a la societat de la informació.

Aquest mateix any s'aprova el PINTIB, Pla d'Impuls a les Noves Tecnologies a les Illes Balears, en un marc temporal entre el 2010 i el 2014 i en l'àmbit geogràfic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Es tracta d'un pla marc que recull totes les actuacions públiques i privades que repercuteixen en el sector, les ordena i prioritza en base als objectius que es defineixen, partint de la premissa que "Les Illes Balears tenen l'oportunitat única de situar-se a l'avantguarda de la societat de la informació amb un compromís públic i privat per a una nova alternativa social i econòmica sostenible, desestacionalitzada, d'alt valor afegit i basada en el coneixement." Entre els objectius del pla, cal destacar que: l'educació de base i la formació reglada s'orientin a cobrir les necessitats de qualificació professional del sector de les noves tecnologies; l'ocupació en activitats relacionades amb el sector tecnològic sigui un dels nínxols prioritaris en la creació de llocs de feina; es doni suport a la internacionalització de les empreses TIC i a l'exportació de tecnologia; es doni impuls a la cooperació entre el sector públic i el privat per tal de millorar la competitivitat del sector TIC; es donin incentius (fiscals, laborals, financers, legislatius, etc.) per potenciar la inversió empresarial al sector i que aquest contribueixi a desestacionalitzar l'activitat econòmica de les Illes; i que el sector TIC contribueixi al canvi de model productiu basat en el coneixement, el respecte mediambiental i la creació de llocs de feina sostenibles en el temps.

El mes de setembre d'aquest mateix any, el President Antich posa la primera pedra del Complex Balear de Recerca, Desenvolupament i Innovació (R+D+I). Aquest edifici, destinat a pal·liar les mancances competitives en innovació i a fomentar la investigació i la recerca, es situa al Parc Bit i disposa d'un pressupost de 9,43 milions d'euros per a la seva execució. L'edifici pretén impulsar la ciència i la innovació de les iniciatives públiques i privades. El mòdul 1 de l'edifici albergarà els organismes públics de recerca que depenen de l'Administració General de l'Estat amb seu a les Illes Balears i altres elements científico-tecnològics. Mentrestant, el mòdul 2 albergarà instituts i grups d'investigació de la UIB i la seva ubicació al Parc Bit permetrà enfortir el nexa entre el parc i la Universitat.

Relacionat amb el sector de la pime, durant aquest període s'ha dut a terme la jornada *PIME digital: Solucions pràctiques pel teu negoci*, a Mallorca, a Menorca, a Eivissa i a Formentera, amb el finançament del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio i el Govern de les Illes Balears en el marc del Plan Avanza i seguint la seva política de promoure el programari lliure com alternativa real i útil per a les petites i mitjanes empreses. A la trobada, es va pretendre donar a conèixer a les pimes de les Illes Balears les oportunitats i les solucions que les tecnologies actuals els hi ofereixen. La temàtica de la jornada versà primer sobre la situació actual de les TIC a les pime de les Illes, per després presentar les solucions existents per aquestes mitjanes i petites empreses. En concret, a les ponències es parlà sobre tecnologies de mobilitat per pimes, solucions de programari lliure per millorar la competitivitat, aspectes fiscals del comerç electrònic, treball col·laboratiu, aspectes pràctics de la factura electrònica, i solucions sectorials. Per altra banda, i també durant aquest any el Govern ha alliberat programari per tal d'afavorir-ne el seu ús, ja sigui per a la resta d'administracions en la mesura que ho necessitin i també prenent que l'expectativa de negoci de les petites i mitjanes empreses TIC locals puguin competir amb les grans empreses de fora, sense haver de pagar pel producte sinó només per la implantació del mateix.

També s'ha dut a terme la *Jornada de Facturació Electrònica i enfocament al Sector Turístic*, on es donà a conèixer quina és la situació de la factura electrònica a Espanya i del format Facturae, que n'és el format oficial, així com també de les possibilitats d'extensió que permet aquest format per adaptar-se a les necessitats dels diferents sectors industrials, i concretament al sector turístic amb les quals compta el format Facturae actualment. La jornada també es centrà en el futur de la factura electrònica i les seves possibilitats de convergència amb altres formats dins el marc europeu.

I un exemple clar de com la tecnologia reverteix directament en la societat és el projecte “Telerehabilitació per a persones majors”, desenvolupat també aquest any per l’iBit, en estreta col·laboració amb el Servei de Rehabilitació de l’Hospital Son Llàtzer i cofinançat pel Ministerio de Industria, Turismo y Comercio i la Conselleria d’Innovació, Interior i Justícia del Govern de les Illes Balears, en el marc del Plan Avanza. Aquesta eina permet als pacients intervinguts amb pròtesi de genoll realitzar diàriament exercicis de rehabilitació de forma remota, sense haver de desplaçar-se fins a l’hospital. El sistema està compost per un kit de telerehabilitació que el pacient se’n duu a ca seva i una aplicació central a través de la que el personal sanitari programa i supervisa les teràpies dels pacients. A través d’una connexió mòbil a Internet els pacients es descarreguen les teràpies i envien els resultats dels exercicis per a que l’equip terapèutic els avaluï i, d’aquesta manera, es millora la qualitat de vida de les persones.

La millora de la implantació de l’aplicació GestOli com a eina de gestió de la comptabilitat de l’oli de la Denominació d’Origen de Mallorca (DO) també ha tengut lloc aquest any. Així, tots els adherits a la DO, tant productors d’oliva, productors d’oli, envasadores d’oli, com també els usuaris de l’administració i del mateix Consell Regulador, tenen accés a l’aplicació i hi fan feina damunt. Aquesta eina s’ha creat amb l’objectiu d’incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació a la gestió de la comptabilitat i de la traçabilitat en el sector de l’oli i permet simplificar les tasques burocràtiques, fer un seguiment de l’establiment des de qualsevol lloc del món, la presentació electrònica de les declaracions de l’oli, i un llarg etcètera d’avantatges.

I amb la intenció d’apropar les TIC a la ciutadania il·lenca, també durant aquest 2010 es signa el conveni per a la co-gestió de la Xarxa de Telecentres de les Illes Balears. El conveni, en el que participen la Fundació iBit i nou entitats locals d’arreu de les illes, servirà per a coordinar esforços en la co-gestió d’un total de 16 telecentres a les Illes Balears que seran gestionats des de la pròpia estructura de les entitats locals participants. A través dels telecentres es pretén reduir la fractura digital i augmentar l’alfabetització digital de la ciutadania.

En quant a dades, l’Institut d’Estadística de les Illes Balears (Ibestat) i l’Observatori Balear de la Societat de la Informació (OBSI), de la Fundació iBit, han presentat els resultats de l’enquesta “Disponibilitat i usos de TIC a les llars de les Illes Balears”, on s’avalua el grau d’equipament de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a les llars i l’ús que en fa la població balear. Amb aquest estudi s’obté, per primera vegada a les Illes Balears, una radiografia fidel dels aspectes que es

consideren estratègics pel desenvolupament socioeconòmic correcte i de cohesió entre la seva població. Aquesta anàlisi constitueix una base de dades molt valuosa a l'hora de prendre decisions. Dels resultats, podem destacar:

- En relació a la implantació de TIC, trobem que el 64,6% de les llars disposen d'ordinador, així com el 55,8% disposa de connexió a Internet;
- 7 de cada 10 llars de Formentera té ordinador. A la zona del Pla i del Llevant de Mallorca, en tenen el 53,3% de les llars.
- Pel que fa a l'ús de les TIC per part dels adults, l'estudi afirma que el 86,1% dels balears utilitza telèfon mòbil, el 60% utilitza l'ordinador i també 6 de cada 10 es connecten a la Xarxa;
- Fins un 86% d'adults de Balears utilitza telèfon mòbil;
- Un 42,5% ha realitzat compres per Internet durant aquest any;
- Entre els béns i/o serveis més comprats per Internet hi ha els bitllets de transport, seguits dels serveis d'hoteleria, equipament electrònic i roba i complements.

L'edat dels adults es perfila com un factor important i que s'ha de tenir en compte a l'hora de treballar per reduir la fractura digital, tant en la disposició com en l'ús de les TIC.

I també des de l'OBSI, s'han publicat aquest any, les dades corresponents a l'anàlisi d'equipament i ús de les TIC a la pime balear. A partir d'aquesta anàlisi, s'han donat a conèixer les necessitats en TIC, les mancances i les fortaleses de les petites i mitjanes empreses de la nostra Comunitat. De l'anàlisi es pot destacar que:

- El 86,3% de les pimes disposa d'ordinador, 8 de cada 10 tenen accés a Internet i un 42,1% disposa de pàgina web;
- En referència al negoci electrònic, fins un 72% de els pimes afirmen utilitzar el servei de banca electrònica, el 48,3% fa ús de serveis disponibles a l'administració electrònica, el 23,8% utilitza la factura electrònica i el 21,5% la signatura digital;

- De les pimes amb connexió a Internet, un 90% utilitza el correu electrònic com a mitjà de contacte;
- Gairebé 1 de cada 2 pimes ha utilitzat Internet per relacionar-se amb l'Administració durant el darrer any, sobretot per fer tràmits amb l'Agència Tributària i amb la Seguretat Social;
- Només 9 de cada 100 pimes utilitzen les xarxes socials com a mètode per fer publicitat a Internet;
- El sector de turisme/hoteleria és el que més es relaciona amb l'Administració de forma telemàtica;
- El 34% de les pimes ha comprat per Internet durant el darrer any.

Respecte d'aquesta anàlisi, es pot destacar que majoritàriament, les pimes balears disposen de l'equipament necessari per usar de manera intensiva i rendible les tecnologies que tenen a l'abast, però els usos que en fa són bastant millorables.

Caldrà seguir treballant per conduir la societat balear cap a la innovació tecnològica, però la tasca que s'està realitzant en aquesta sentit és molt important i repercutirà, segur, en un avanç de la nostra Comunitat cap a la societat de la informació i el coneixement.